T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/650
KARAR NO : 2024/30
KARAR TR : 05/02/2024

ÖZET: Kamu tüzelkişiliği niteliğini haiz olmayan, özel hukuk tüzel kişisi aleyhine açılan davanın, özel hukuk hükümlerine göre ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S.Ö
Vekili : Av. M.Y
Davalılar Adli Yargıda
:1- Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş.
Vekili : Av. B. A
2- Manavgat Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. H. T. T
İdari Yargıda
Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş.
Vekili : Av. B. A

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin Antalya ili, Manavgat ilçesi, ...Mahalle, ... ada, ... parsel sayılı taşınmazına 25/09/2013 tarih ve 304 no ile inşaat ruhsatı aldığını, inşaat 2. NK seviyesinde iken Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş. tarafından, inşaatın enerji hattı altında olduğu gerekçesi ile çalışmaların durdurulduğunu, bu işlem üzerine Belediyenin de enerji nakil hattı yerin altına alınıncaya kadar inşaatın durdurulması gerektiğini bildirdiğini, inşaatın da 14/11/2013 tarihinde fiilen durduğunu, sorunun 02/02/2015 tarihinde giderildiğini ve inşaata devam imkanının bu tarihte doğduğunu, davacının inşaatın durduğu 14 ay 15 günlüksürede kira kaybının olduğunu ve inşaat maliyetlerinin artması nedeni ile zararı olduğunu belirterek, bu kaybın giderilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Manavgat 3. Asliye Hukuk Mahkemesi 16/05/2019 tarih ve E.2017/9, K.2019/155 sayılı kararı ile, uyuşmazlığın esasını inceleyerek, yapılan keşif sonucu hazırlanan bilirkişi raporu uyarınca, inşaatın geciktiği ilk 8 aylık sürede belediyenin %70, diğer davalının %30 kusurlu ve kalan 7 ay 15 günlük sürede AEDAŞ'ın %100sorumlu olacağı kabul edilerek, davanın kabulü ile 101.185,92 TL'nin davalı belediyeden, 172.853,97 TL'nin davalı AEDAŞ'dan toplam 274.039,89 TL tahsiline karar vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulmuş, Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi 31/12/2021 tarih ve E.2019/2076, K.2021/2306 sayılı kararı ile, davalı belediye ile davalı şirket vekilinin istinaf başvurularının kabulü ile, davanın yeniden görülmesi, eksikliklerin giderildikten sonra elektrik mühendisi ve inşaat mühendisi bilirkişilerden değinilen hususları içerir şekilde gerekçeli ve denetime elverişli rapor alınarak sonucuna göre karar verilmesi için 6100 sayılı HMK'nun 353/1. fikrasının (a-3,6) bendi gereğince ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına, dosyanın kararı veren ilk derece mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

3. **Manavgat 3. Asliye Hukuk Mahkemesi 20/09/2022 tarih ve E.2022/275, K.2022/321 sayılı kararı** ile, davanın yargı yolunun caiz olmaması sebebiyle usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir :

> *"...İstinaf kaldırma ilamında özetle;" Belediye Başkanlığı'nın hatalı imar uygulaması nedeniyle zarar oluştuğu ileri sürüldüğüne göre davalı idarenin hizmet kusuruna dayanılmaktadır. Uyuşmazlığın çözümü için öncelikle davalı idarenin kanunun emredici hükümlerine ve kendisine tanınan takdir yetkisine uygun davranıp davranmadığının, işlemin tesisinde hizmet kusuru olup olmadığının tespiti gereklidir. İmar uygulaması yapmak, inşaat ruhsatı vermek ve inşaat projesini onaylamak belediyelere verilen kamugörevleri arasında olup bu görevin hiç veya gereği gibi yerine getirilmemesi hizmet kusuru niteliğindedir. İdarenin hizmet kusuru nedeniyle uğranılan zararlardan dolayı; İdari Yargılama Usulü Yasası'nın 2/1-b maddesi gereğince ilgili idareye karşı idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerekir.*

Dava şartları, mahkemenin davanın esası hakkında inceleme yapabilmesi için gerekli olan şartlar olup mahkeme dava şartlarından birinin bulunmadığını tespit edince kural olarak davanın esası hakkında inceleme yapamaz. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 114/1-b maddesinde adli yargı yolunun caiz olması, dava şartı olarak düzenlenmiştir. Aynı Kanun'un 115/1. maddesine göre de görev konusu kamu düzenine ilişkin olup açıkça veya hiç ileri sürülmese bile yargılamanın her aşamasında mahkemelerce kendiliğinden gözetilir, taraflar da dava şartı noksanlığını yargılamanın her aşamasında ileri sürebilecektir.

Yukarıda belirtilen gerekçeler doğrultusunda yargı yolu caiz olmadığından dava usulden reddedilmiştir."

4. Davacı vekili aynı somut olay nedeniyle tazminat ödenmesi istemiyle Manavgat Belediye Başkanlığı ile Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş.'ne karşı idari yargı yerinde dava açmış, İdare Mahkemesince belirtilen davalılara karşı ayrı ayrı dava açılması gerektiği gerekçesiyle dilekçenin reddedilmesi üzerine davacı vekili dava dilekçesini yenileyerek bu kez, aynı istemle Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş.'ye karşı idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. **Antalya 5. İdare Mahkemesi 23/11/2023 tarih ve E.2022/1457 sayılı kararı** ile,adli yargının görev alanına giren davanın 2577 sayılı Kanun'un 14/3-a ve 15/1-a maddeleri uyarınca görev yönünden reddine, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına, dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Anayasanın 125. maddesinde, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü bulunduğu kurala bağlanmış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-b maddesi gereğince idari eylem ve işlemlerden dolayı zarara uğrayanlar tarafından açılan tam yargı davaları idari dava türleri arasında sayılmıştır.

Kamu hizmetinin, yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin; kamu yararına uygun şekilde işletilip işletilmediğinin; hizmet kusuru ya da başka bir nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulanmadığının yargısal denetiminin, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde "idari dava türleri" arasında sayılan "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında, idari yargı yerlerince yapılacağı açıktır.

Öte yandan amacı, elektrik enerjisinin dağıtımı, perakende satışı ve perakende satış hizmeti faaliyetlerini karlılık ve verimlilik/ilkesi çerçevesinde, ticari, ekonomikle sosyal gereklere uygun biçimde yürütmek olan TEDAŞ'ın buna bağlı olarak bölgesel dağıtım şirketlerinden biri olan Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin yaptığı hizmetin kamu hizmeti niteliğinde olduğu açıktır. Bununla birlikte, davalı şirketin kamu kurumu yani idare olma vasfını kaybederek, özel şirket statüsüne dönüştüğü anlaşılmaktadır.

Bu durumda, olay ve dava tarihinde davalı mevkiinde kamu kuruluşu niteliği taşımayan Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin olması karşısında, idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari davadan söz etmek imkanı bulunmadığından, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde Adli Yargı yerinin görevli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bu durumda, yukarıda yer verilen gerekçe ile uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmakla, Manavgat 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 20/09/2022 tarih ve E:2022/275, K:2023/321 sayılı dava dosyası kapsamında verilen "Görevsizlik" kararının kaldırılarak görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesi gerekmektedir.

Nitekim, Manavgat 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 20/09/2022 tarih ve E:2022/275, K:2023/321 sayılı kararı ile davanın usulden reddine karar verilmiş ise de; anılan kararın Manavgat 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 16/05/2019 tarih ve E:2017/9 ve K:2019/155 sayılı kararının Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi'nin 31/12/2021 tarih ve E:2019/2076, K:2021/2306 sayılı kararı ile davanın yeniden görülmesi için ilk derece mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi üzerine alındığı ve esas karar bilgisi verilen Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi'nin 31/12/2021 tarih ve E:2019/2076, K:2021/2306 sayılı gerekçeli kararı incelendiğinde; davalı şirket yönünden yargı yolunun caiz olmadığına dair açıklama yapılmadığı, yargı yolunun Manavgat Belediye Başkanlığı yönüyle caiz olmadığı yönünden gerekçeye yer verildiği anlaşılmaktadır."

IV. İLGİLİ HUKUK

6.2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

7. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/02/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyası, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, her iki yargı yerinde ortak davalı olan Akdeniz Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (AEDAŞ) yönünden doğan görev uyuşmazlığının, esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

8. Raportör-Hâkim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

9. Dava, davacıya ait taşınmazda 25/09/2013 tarih ve 304 numaralı yapı ruhsatı ile başlayan inşaatın elektrik nakil hattı sebebiyle 14 ay 15 gün süreyle durdurulması üzerine, bu süre içerisinde uğranılan kira gelir kaybı ve artan malzeme ve işçilik faaliyeti farkı için 172.853,97 TL zararın yasal faizi ile birlikte tazmini istemiyle açılmıştır.

10. Davalı Akdeniz Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (Akdeniz EDAŞ), Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (TEDAŞ) Özelleştirme Yüksek Kurulunca özelleştirme kapsamına alınmıştır. Bu doğrultuda Akdeniz Edaş'ın TEDAŞ'a ait olan %100 oranındaki hissesinin özelleştirilmesi için 12/11/2012'de yapılan ihaleyi Cengiz-Kolin-Limak Ortak Girişim Grubukazanmış ve 28/05/2013 tarihi itibari ile özelleştirme işlemleri tamamlanarak Akdeniz EDAŞ anılan Ortaklıkbünyesinde hizmetebaşlamıştır. Bu itibarla davalı şirketin özel hukuk tüzel kişisi sıfatında bir tereddüt yoktur.

11. İdari yargıda husumet kamu düzenindendir ve kendisine karşı dava açılan taraf, davalı mutlaka idare olmalıdır. Yani idari davalarda, davalı her zaman idaredir.

12. Buna göre, davanın açıldığı tarihte davalı mevkiinde kamu kuruluşu niteliği taşımayan Akdeniz Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (Akdeniz EDAŞ)'nin olması karşısında, idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunduğundan söz etmek olanaksız olduğundan; uyuşmazlığın, özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

13. Yukarıda belirtilen hususlar gözönünde bulundurularak, Antalya 5. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Manavgat 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 20/09/2022 tarih ve E.2022/275, K.2022/321 sayılı görevsizlik kararının davalılardan Akdeniz Dağıtım A.Ş'ne ilişkin kısmının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Antalya 5. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Manavgat 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 20/09/2022 tarih ve E.2022/275, K.2022/321 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ davalılardan Akdeniz Dağıtım A.Ş'ne ilişkin kısmının KALDIRILMASINA,

05/02/2024 tarihinde,Üye Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU ile KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Üye Üye Üye

Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

KARŞI OY

Dava, davacıya ait taşınmazda 25/09/2013 tarih ve 304 numaralı yapı ruhsatı ile başlayan inşaatın elektrik nakil hattı sebebiyle 14 ay 15 gün süreyle durdurulması üzerine, bu süre içerisinde uğranılan kira gelir kaybı ve artan malzeme ve işçilik faaliyeti farkı için 172.853,97 TL zararın yasal faizi ile birlikte tazmini istemiyle açılmıştır.

02/12/2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan, 25/11/2020 tarihli 7257 sayılı Kanun'un 33. maddesi ile, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 8. maddesinin ikinci fıkrasına (ç) bendinden sonra gelmek üzere (d) bendi eklenmiş, buna göre *"İletim sisteminin normal işletme koşulları içerisinde işletilmesi ile işletme güvenliği ve bütünlüğü üzerinde risk oluşturan durumlara ilişkin olarak bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında düzenlenen sistem kullanım ihlallerinin takibini yapmak, ihlal durumu tespit edilen tüzel kişilere sistem kullanım anlaşmasında düzenlenen ceza-i şartları ve diğer yaptırımları uygulamak"* TEİAŞ'ın görev ve yükümlülükleri arasında gösterildikten sonra 6446 sayılı Kanun'a Ek madde 3 ile *"8 inci maddenin ikinci fıkrasının (d) bendinin uygulamasından kaynaklanan uyuşmazlıklar idari yargıda görülür."* hükmü eklenmiş, 46. madde ile de Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği düzenlenmiştir.

Somut olayda; davacı vekili, müvekkilinin Antalya ili, Manavgat ilçesi, ...Mahalle, ... ada, ... parsel sayılı taşınmazına 25/09/2013 tarih ve 304 no ile inşaat ruhsatı aldığını, inşaat 2. NK seviyesinde iken Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş. tarafından inşaat enerji hattı altında olduğu gerekçesi ile çalışmaların durdurulduğunu, bu işlem üzerine belediyenin de enerji nakil hattı yerin altına alınıncaya kadar inşaatın durdurulması gerektiğini bildirdiğini, inşaatın da 14/11/2013 tarihinde fiilen durduğunu, sorunun 02/02/2015 tarihinde giderildiğini ve inşaata devam imkanının bu tarihte doğduğunu, davacının inşaatın durduğu 14 ay 15 günlüksürede kira kaybının olduğunu ve inşaat maliyetlerinin artması nedeni ile zararı olduğunu belirterek, bu kaybın giderilmesi istemiyle açılan davanın, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 8. maddesi fıkralarınca idari yargıda görülmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, bu davaya ilişkin uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığından, uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyorum.

Üye
Ahmet ARSLAN